

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Minister van Energie en Klimaat
De heer R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp
Afkondiging transportschaarste TenneT

Datum
9 juni 2022
Ons kenmerk
C2299279/5087192
Uw kenmerk

Geachte heer Jetten,

Contactpersoon
W. (Willem) de Graaff
Telefoon
(06) 18 30 33 85
Email
wdgraaff@brabant.nl
Bijslage(n)
-

Vandaag, 9 juni 2022, is voor heel Noord-Brabant en Limburg door TenneT transportschaarste (fase 1a) afgekondigd. Deze transportschaarste betreft zowel afname als teruglevering. De gevolgen hiervan zijn onaanvaardbaar groot. Nieuwe grootverbruikaansluitingen op het elektriciteitsnet en uitbreiding van bestaande grootverbruikaansluitingen zijn niet meer mogelijk. Dit geldt ook voor het op grote schaal elektriciteit willen terugleveren. De economische ontwikkeling en ook de energietransitie in de provincies Limburg en Noord-Brabant komt hiermee meerdere jaren vrijwel volledig stil te liggen. De gevolgen voor de woningbouw-opgave zijn op dit moment nog onduidelijk.

Het bevreemdt ons dat de netbeheerders ons nu pas informeren en nu pas congestiemanagement-onderzoek gaan doen. Het is goed om na te gaan hoe het elektriciteitsnet efficiënter gebruikt kan worden, maar dat had al eerder gekund en gemoeten. Zeker ook nu de netbeheerders aangeven dat het 6 maanden kost om het congestiemanagement-onderzoek af te ronden. Gelet op de ernst van de situatie is een (veel) kortere doorlooptijd noodzakelijk. Wij vragen het Rijk maatregelen te nemen om dit proces aanzienlijk te versnellen.

Op de wat langere termijn is de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk de oplossing voor de huidige transportschaarste. Zowel Enexis als TenneT hebben in hun investeringsplannen aangegeven welke investeringen zij de komende jaren in onze provincies/RES-regio's voornemens zijn te doen. De ACM heeft aangegeven dat TenneT haar Investeringsplan moet aanpassen. Wij gaan ervan uit dat TenneT de investeringen in Noord-Brabant en Limburg daarbij stevig naar voren haalt. De provincies zullen samen met gemeenten (ook in RES-verband) in nauw overleg met Enexis en TenneT bekijken hoe wij de (met name) ruimtelijke procedures kunnen

versnellen. Wij vinden dat TenneT alles op alles moet zetten om ook de uitvoering te versnellen. Dit zal een stevige inspanning van alle betrokkenen vragen. Wij vragen het Rijk creativiteit bij het versnellen van de procedures voor de uitbreiding van de hoogspanningsstations, bijvoorbeeld door het beschikbare wettelijk instrumentarium (wij denken o.a. aan Projectbesluit, Crisis en Herstelwet) optimaal te benutten.

Datum

9 juni 2022

Ons kenmerk

C2299279/5087192

Helaas moeten wij constateren dat het waarschijnlijk nog jaren duurt voordat de problematiek van transportschaarste is opgelost. De investeringen die TenneT moet doen, hebben zelfs in het meest gunstige scenario een doorlooptijd van jaren. Om die reden willen wij het Rijk ook vragen om op zo kort mogelijke termijn een aantal beperkingen en de vrijblijvendheid in maatregelen die door de huidige wet- en regelgeving worden veroorzaakt, weg te nemen. Met als doel de schaarse capaciteit waarmee we de komende jaren zullen moeten leven, zo in te zetten dat de meest cruciale ontwikkelingen doorgang kunnen vinden. Bij onderstaande zaken hebben we inzet van het Rijk nodig:

- het (al dan niet tijdelijk) loslaten van het 'first come, first serve'-principe, en in plaats daarvan een prioriteringskader toe te passen waarmee de maatschappelijk belangrijke ontwikkelingen voorrang krijgen. Wij denken graag met u mee over de inhoud van dit prioriteringskader;
- Enexis (als netbeheerder) de mogelijkheid geven om in bepaalde omstandigheden en onder voorwaarden niet (volledig) gebruikte aansluitingen tijdelijk te schrappen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan initiatieven waarvan de gemeente heeft besloten geen medewerking te verlenen aan het ruimtelijk plan of geen vergunning te gaan verlenen. Hiermee kan de beperkte capaciteit door herverdeling optimaal worden ingezet en wordt speculatie door aansluitingen te claimen ontmoedigd;
- het zogeheten peer-to-peer leveren eenvoudiger te maken, door de verplichting dit altijd via het elektriciteitsnet te laten verlopen, te laten vervallen. Daarmee kunnen we het onderling uitwisselen van elektriciteit op met name bedrijventerreinen vergemakkelijken en de druk op het elektriciteitsnet verminderen;
- het opnieuw doordenken van de gevolgen van de toepassing van innovatieve oplossingen. Opslag in de vorm van batterijen voor de meter wordt nu in de berekeningen van netbeheerders twee keer meegeteld, zowel aan de afname als aan de terugleverende kant. Daarmee wordt een batterij, die met name een dempend effect heeft op pieken, gerekend als een piekverhogend instrument;
- oplossingen voor projecten waarvoor SDE-subsidie is toegekend, maar deze subsidie verliezen doordat de initiatiefnemer als gevolg van transportschaarste, niet aan de verplichte realisatie kan voldoen. In deze gevallen zou bijvoorbeeld door een automatische nieuwe SDE-toekenning (met de dan geldende SDE-tarieven) voorkomen worden dat goede projecten niet tot realisatie komen.

Tot slot zouden wij graag zien dat het Rijk meedenkt over de toepassing van innovatieve instrumenten om 'achter de meter' opslag van elektriciteit aantrekkelijk te maken. Op die manier kan verzwaring van de aansluiting in een aantal gevallen achterwege blijven. Op dit moment zijn dergelijke innovaties nog onvoldoende concurrerend en zijn de subsidiemogelijkheden beperkt.

Datum

9 juni 2022

Ons kenmerk

C2299279/5087192

De provincies Limburg en Noord-Brabant hebben nu als eerste provincies te maken met zeer grootschalige transportschaarste. Planvorming door de netbeheerders moet sneller en de uitvoering zal hier naadloos op moeten aansluiten. Daarnaast willen wij aanvullend inzetten op een beter en efficiënter gebruik van het elektriciteitsnetwerk. Dat kunnen wij niet zonder de hulp van het Rijk. Wij zijn bereid om hiervoor nieuwe mogelijkheden te verkennen en zijn bereid als experimenteelgebied te dienen. U kunt op ons rekenen, mogen wij ook op het Rijk rekenen?

Provincie Limburg
RES Noord- en Midden Limburg
RES Zuid Limburg

Provincie Noord-Brabant
RES West-Brabant
REKS Hart van Brabant
RES Noordoost Brabant
RES Metropoolregio Eindhoven

Namens deze,

M.W.A. Van Gaans-Gijbels
Lid Gedeputeerde Staten van Limburg

M.J.G. Spierings
Lid Gedeputeerde Staten van
Noord-Brabant